

F. t. beslutn. vedr. ratifikation af De Forenede Nationers Havretskonvention

skerimyndigheder samt EF og regionale fiskeri- og havmiljøorganisationer i Nordatlanten og Østersøen.

Til artikel 243:

Til skabelse af gunstige betingelser for havforskningen skal staterne og de kompetente internationale organisationer indgå bilaterale og multilaterale aftaler for udførelsen af havforskningen.

Til artikel 244:

Ifølge artiklen skal staterne offentliggøre og udbrede informationer om påtænkte væsentlige programmer og deres formål og om forskningsresultater. Der er specielt lagt vægt på videreformidling af videnskabelige data og oplysninger fra den videnskabelige havforskning til udviklingslandene, jfr. artikel 202. Offentliggørelsen af militære forskningsprojekter begrænses i hemmeligholdelseskravet af data, procedurer, materiale; jf. artikel 302.

Til artikel 245:

Det i artikel 238 beskrevne retskrav på videnskabelig havforskning bliver i denne artikel for søterritoriets vedkommende betinget af kyststatens tilladelse.

Det er formålet med artiklen og ordningen at opnå en balance mellem de modstridende interesser fra kyststatens side og fra det internationale samfunds side, særlig efter anerkendelsen i folkeretten af staternes udvidelse af søterritoriet til 12 sømil.

Artiklen anerkender videnskabelig havforskning på en stats søterritorium, men giver kyststaten en ubetinget ret til at regulere, tillade og udføre sådan forskning. Retten til uskadelig passage i søterritoriet, jf. artikel 17, inkluderer ikke retten til at udføre opmålings- eller forskningsaktiviteter i søterritoriet (artikel 19, stk. 1 og 2, litra j). Adgang til søterritoriet og vilkårene, under hvilket et forskningsprojekt kan udføres, er derfor underlagt eksklusiv kontrol af kyststaten (jfr. også artikel 21, stk. 1, litra g, og artiklerne 40 og 54).

I Konventionen findes ingen særlige bestemmelser for forskning i en kyststats indre farvande. Det siger imidlertid sig selv, at forskning i disse områder omfattes af kyststatens suverænit.

Til artikel 246:

Over for artikel 245, der opstiller grundsætningen om statslig suverænitet over søterritoriet, behandles den eksklusive økonomiske zone og kontinentalsoklen i artiklerne 246-255, som differentieret fastlægger kyststaternes og forskningsdrivende staters gensidige rettigheder og pligter. Kyststaten har ifølge artikel 246, stk. 1 og 2 retten til at regulere, tillade og udføre

videnskabelig havforskning i sin eksklusive økonomiske zone og på sin kontinentalsokkel, således at kyststatens samtykke kræves til videnskabelig havforskning. Kyststaten har suveræne rettigheder og jurisdiktion over den eksklusive økonomiske zone til de formål, der er anført i artikel 56, jf. stk. 1, litra b) ii) og suveræne rettigheder over kontinentalsoklen til de formål, der er anført i artikel 77, særlig stk. 1.

Ved stk. 3 bestemmes imidlertid, at kyststaten normalt (hvilket præciseres i stk. 4) skal give sit samtykke til videnskabelige havforskningsprojekter. Der statures hermed i modsætning til forskning på søterritoriet i artikel 245 en forpligtelse for staterne til at meddele samtykke på kontinentalsoklen og i den eksklusive økonomiske zone. Staterne skal fastsætte regler og procedurer herom. Danmark har i så henseende tilrettelagt en administrativ praksis med ansøgningsfrist på 30 dage.

Ifølge stk. 5 kan kyststaten dog skønsmæssigt nægte samtykke til visse projekter, f.eks. sådanne, som er direkte relateret til efterforskning og udnyttelse af naturressourcerne, medfører boring i kontinentalsoklen, anvender sprængstoffer eller miljøskadelige stoffer, involverer kunstige øer, installationer og anlæg (jf. artikel 60 og 80) eller indeholder unøjagtige oplysninger.

Væsentligst i denne forbindelse er den klare sondring i stk. 5, litra a) mellem egentlig videnskabelig forskning og efterforskning/udnyttelse af ressourcer.

Stk. 6 opstiller endnu en sondring, nemlig mellem kontinentalsoklen inden for 200 sømil og den del af soklen uden for 200 og op til 350 sømil, som en kyststat ifølge artikel 76 kan gøre krav på. I dette ydre sokkelområde kan kyststaten ikke udøve den i stk. 5 fastsatte skønsmæssige ret til at nægte samtykke til visse havforskningsprojekter, bortset fra områder, der officielt er udpeget som efterforsknings- eller udnyttelsesområder. Bestemmelsen i stk. 6 berører imidlertid ifølge stk. 7 ikke kyststatens rettigheder over kontinentalsoklen efter artikel 77.

Stk. 8 regulerer de tilfælde, hvor der er en interessekonflikt mellem kyststaternes aktiviteter og (fremmede) videnskabelige havforskningsaktiviteter.

Til artikel 247:

Ifølge artiklen anses en kyststat, der er medlem af en international organisation eller har indgået en bilateral aftale med en sådan, i det tilfælde hvor organisationen ønsker at udføre et videnskabeligt havforskningsprojekt i kyststatens eksklusive økonomiske zone/kontinentalsokkel, for implicit at have givet tilladelse hertil, når kyststaten har godkendt selve organi-